
Botránytémák és EP-választás

– esti híradók a kampányban

a Nézőpont Intézet legfrissebb elemzése

Készült: 2014. május 28.

Összefoglaló

A Nézőpont Intézet az országgyűlési választási kampányidőszakhoz hasonlóan elkészítette az európai parlamenti (EP) választási kampány esti híradóinak (TV2, RTL Klub, M1, Duna Televízió, HírTV, ATV) elemzését is.

Az elemzés legfontosabb megállapításai:

- Politikai hírekkel a választópolgárok legkevésbé a kereskedelmi csatornákon találkozhattak a kampányidőszakban; a TV2 híradójában 15 százalék, az RTL Klubon 18 százalék volt a politikai hírek aránya. E mutató – a korábbi tendenciákhoz hasonlóan – az M1 és a Duna Televízió híradójában volt a legmagasabb 57 és 58 százalékkal. Összesítve április 7. és május 25. között a politikai hírek aránya 36,4 százalék volt.
- A vizsgált időszak vezető témáját értelemszerűen az EP-választással kapcsolatos hírek adták, az összes tudósítás 25,9 százaléka volt e csoportba tartozó. A téma vezető szerepét jól jelzi, hogy mindenhol 10 százalék felett volt az ilyen jellegű politikai hírek aránya, azonban az egyes csatornák között jelentős eltérések mutatkoztak.
- Az EP-választással kapcsolatos tudósítások 62,8 százalékát a közszolgálati csatornák adták, így a választópolgárok a pártok európai programjáról és bejelentéseiről leginkább a közszolgálati médiumokból értesülhettek.
- A vizsgált időszak alatt a tíz legtöbb megjelenést eredményező téma közül több a baloldalhoz és a Jobbikhoz kötődő botránytéma volt. Az MSZP belső ügyei jelentették a harmadik legtöbb megjelenést kapó témát (63 megjelenés), míg a Kovács Béla-ügy a negyedik helyre került (60 megjelenés). A Gaudi-Nagy Tamás által rendezett tüntetés 51 megjelenést, a Molnár Zsolt és Sneider Tamás skinhead-múltja pedig 37 megjelenést eredményezett.
- A kormány és kormánypártok az EP-választás híreiben megjelent szereplők 21,6 százalékát, az ellenzék pedig 45,9 százalékát tette ki. Így az ellenzék felülreprezentált volt az EP-választás híreiben. A pártok közül összesítve az MSZP kapta a legtöbb megjelenési lehetőséget.

Politikai tartalom

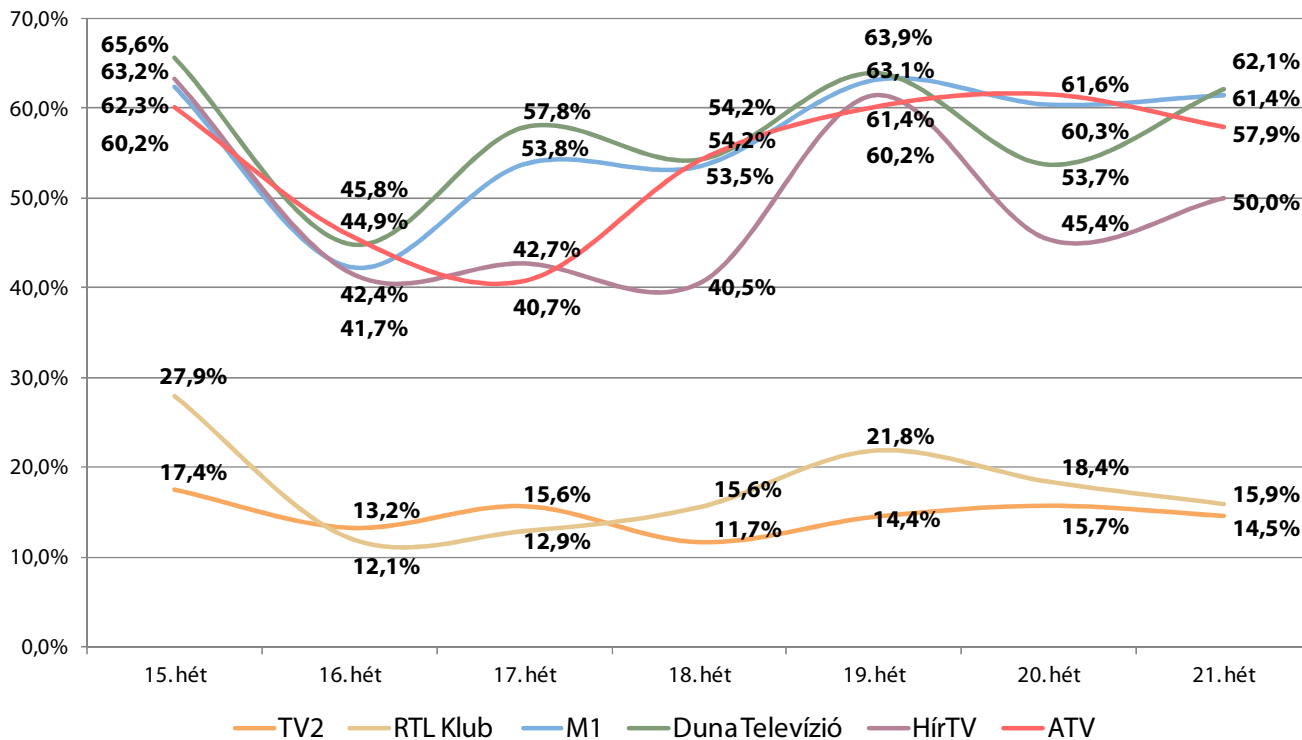
Az EP-kampány időszakában a vizsgált csatornák esti hírműsoraiban összesen **6173 tudósítás** hangzott el, melyből a politikai hírek száma 2245 volt, ami **36,4 százalékos** aránynak felel meg. Az országgyűlési választásokhoz hasonlóan ismét **nagy hangsúlyt kaptak az egyes pártokhoz kapcsolódó botrány-típusú ügyek**, a tíz legtöbb megjelenés generáló téma közül több ilyen jellegű volt. Az elemzés adataiból az MSZP gyenge választási eredményével kapcsolatosan is vonhatóak le következtetések, hiszen **a választópolgárok a párt EP-kampány üzenetei mellett nagy mennyiségben találkoztak a belső konfliktusokkal is**, amelyeket főként a szocialista politikusok nyilatkozatai emeltek napirendre.

A korábbi elemzéseink trendjéhez igazodva ismételten a **kereskedelmi csatornákon hangzott el a legtöbb tudósítás, és e médiumokon volt a legalacsonyabb a politikai hírek aránya**. A TV2 híradójában összesen 1477 beszámoló kapott helyet, míg az RTL Klub esetében 1195. Az összes tudósítás tekintetében az EP-kampány idején a Tények című műsorban átlagosan csupán **15 százalék** volt a politikai hírek aránya, míg a másik kereskedelmi csatorna esetében kicsivel magasabb: **18 százalék**.

Érdekes adat, hogy **az országgyűlési választásokat követő héten volt a legmagasabb a politikai aktivitás** mind a két kereskedelmi csatornán, ekkor az RTL Klub önmagához képest kiemelkedően magas, **28 százalékos** arányszámmal, a TV2 pedig **17 százalékos** mutatóval rendelkezett. Az országgyűlési választásoktól távolodva és az **EP-választás időpontjához közeledve viszont a többi vizsgált médiumtól eltérően nem következett be semmiféle növekedés** a politikai híraktivitás tekintetében, hiszen a választás hetében is csupán 15, illetve 16 százalék volt a politikai hírek aránya ezeken a két csatornán.

Az 1. ábra a politikai hírek arányát mutatja. Megfigyelhető, hogy mindegyik csatornán visszaesett a politikai hírek aránya az országgyűlési választás után, de **a kereskedelmi csatornák kivételével a 17-18. héttől kezdődően**, de főként az Országgyűlés alakuló ülésének hetében (19. hét) **ismét magasabb lett a politikai aktivitás**. Ekkor volt a **Gaudi-Nagy Tamás által szervezett tüntetés** is, amelyen inzultáltak Pásztor István vajdasági politikust. Ez az esemény nagymértékben hozzájárult a

politikai hírek számának emelkedéséhez, hiszen az ezzel kapcsolatos megjelenések jelentették a kampányidőszak hetedik legtöbb tudósítást generáló hírét.

1. ábra: A politikai hírek arányának alakulása (heti összesítés, százalék).

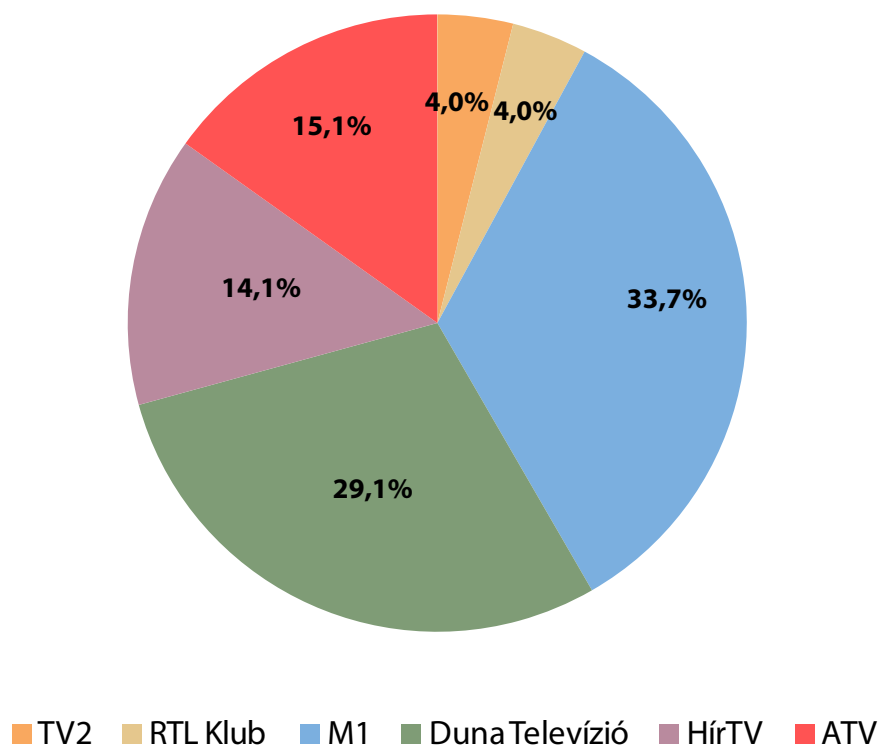
Forrás: Nézőpont Intézet

A közszolgálati csatornák a fentiekben leírt hullámzó trendhez igazodtak, mindkét csatornán emelkedett a politikai híraktivitás az EP-választások közeledtével. Az M1 híradójában 1095 eseményről számoltak be, míg a Duna Televízió esetében összesen 738 tudósítás hangzott el. A vizsgált médiumok közül **a legmagasabb politikai aktivitást a vizsgált időszak alatt e két híradó mutatta:** az M1 esetében 57 százalék, a Duna Televízió esetében pedig 58 százalék volt ez az arány.

Az **ATV** a vizsgált hetekben 831 tudósításnak adott felületet, melyet kevéssel megelőzött a **HírTV**, ahol 837 darab hír hangzott el. A két hírcsatorna közül a politikai hírek aránya az ATV műsorában volt valamivel magasabb: **55 százalék**, míg a HírTV Híradó 21 című műsorában átlagosan **49 százalék** volt.

Vezető témák

Kutatásunk során összesítettük, hogy mely politikai témák uralták leginkább az esti híradók napirendjét a kampány heteiben, illetve **mekkora teret kapott az EP-választás a politikai híreken belül**. Ennek megfelelően **kiemelt kategóriát alkotott az EP-választással kapcsolatos hírek csoportja**, mely az egyes pártok kampánytevékenységéről és a választással kapcsolatos tudnivalókról, eseményekről beszámoló tudósításokat tartalmazta. Ilyen események voltak például a pártok hivatalos kampányairól, sajtótájékoztatóiról, illetve a jelöltállításukról és a választások lebonyolításáról szóló beszámolók, tehát **az egyes botrányügyekről szóló tudósítások nem kerültek ebbe a csoportba, hanem külön kategóriát alkottak**.

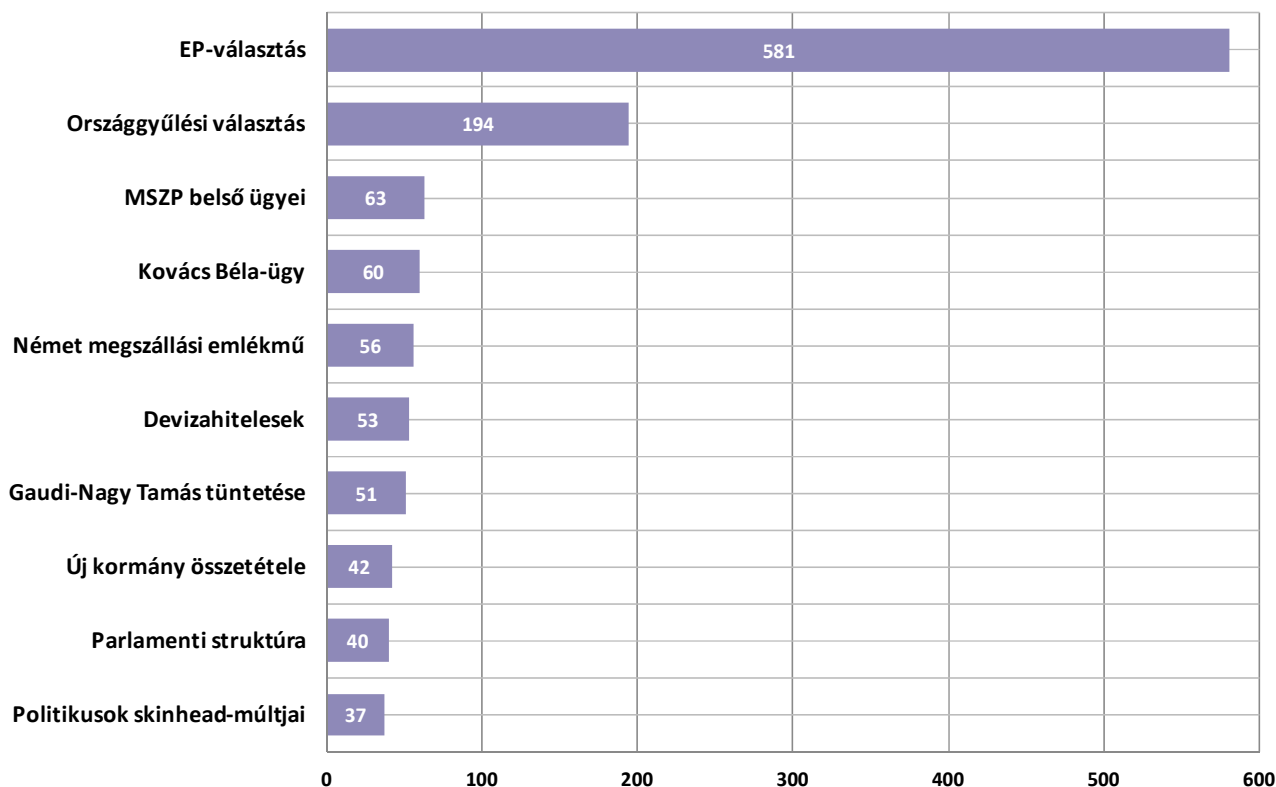
2. ábra: Az EP-választással foglalkozó hírek megoszlása csatornánkénti bontásban
 Forrás: Nézőpont Intézet

Az EP-választással és a kampánnyal összefüggésben összesen 581 tudósítás hangzott el, amely az összes politikai tudósítás 25,9 százaléka. Ahogy a 2. számú ábrán is látható, a közszolgálati csatorna az összes EP-választással kapcsolatos tudósítás 33,7 százalékának volt a forrása, a második

ebben a tekintetben a Duna Televízió volt, innen e tudósítások 29,1 százaléka származott. **Az adatok tehát azt mutatják, hogy a kampányidőszakban, az összes EP-választással és kampánnyal kapcsolatos tudósítások 62,8 százalékát a közszolgálati csatornák adták**, így a választópolgárok a pártok európai programjával és bejelentéseivel leginkább a közszolgálati médiumokból értesülhettek. E magas aránynak az is a magyarázata, hogy a közmédia hírműsoraiban az egyes pártok álláspontjairól külön-külön tudósításokban számoltak be. E sajátosság a HírTV és az ATV híradójára is jellemző volt.

A közmédiumokat a hírcsatornák követték, az ATV esti híradója adta az EP-választással kapcsolatos hírek **15,1 százalékát**, nem sokkal maradt el ettől a HírTV **14,1 százalékos** mutatója. A csekély politikai híráktívással rendelkező kereskedelmi csatornák értékei rendkívül alacsonyok voltak: 4-4 százalék – tehát **az RTL Klub és TV2 az összes EP-választással kapcsolatos tudósítás csupán 8 százalékát adták.**

Megvizsgáltuk azt is, hogy az egyes csatornák magyar vonatkozású politikai hírein belül mekkora arányt képviseltek az EP-választás eseményei. **Ebben a tekintetben is a közszolgálati csatornák rendelkeztek a legjobb aránnyal**, a Duna Televízió politikai hírein belül 39,8 százalék, az M1 híradójában 37,5 százalék volt a választással kapcsolatos hírek aránya. A két hírcsatorna közel megegyező mértékben adott teret ezeknek a híreknek, a HírTV 19,9 százalékos, az ATV 19,4 százalékos arányban. A kereskedelmi csatornákon, ugyanezen arányszám alacsonyabb volt, az RTL Klub híradójában elhangzó magyar vonatkozású politikai hírek 10,7 százaléka volt az EP-választással kapcsolatos, míg a TV2 esetében e mutató 10,6 százalék volt.

3. ábra: A tíz legtöbb megjelenést generáló téma (ötheti összesítés, darab).

Forrás: Nézőpont Intézet

A 3. számú ábra a tíz legtöbb megjelenést generáló témát mutatja. Az **Országgyűlési választás** miatt alkotta a második legnagyobb csoportot, mert az áprilisi a választást követő napokban mindegyik csatorna számos tudósításban boncolgatta a szavazás eredményeit, emellett a politikusok is napirenden tartották a témát a politikai tanulságok megvitatásával.

A 3. ábra is jelzi, hogy a tíz legtöbb megjelenést eredményező téma között **több botránytéma is található**, melyek viszont az országgyűlési választásokkal ellentétben nem csak a baloldalhoz, hanem a **Jobbikhoz is kapcsolódtak**. Ilyen botránytéma volt a **Kovács Béla-ügy**, mely téma azokat a megjelenéseket tartalmazta, melyek a Jobbik európai parlamenti képviselőjének kémvádjával foglalkoztak. **Kovács Béla ügyével összefüggésben összesen 60 tudósítás jelent meg** az esti hírműsorokban, mely **csupán hárommal kevesebb, mint az MSZP belső ügyeit taglaló hírek száma**.

A két téma között az a különbség, hogy míg a Jobbik képviselőjével kapcsolatos megjelenéseket főként egyéb, más pártokhoz kapcsolódó szereplők generálták, addig **az MSZP belső ügyeiről szóló hírek magas számát leginkább a szocialista párthoz kötődő politikusok nyilatkozatai**

eredményezték. Ilyen hír volt például, hogy több párttársa is bírálta Mesterházy Attilát az MSZP választmányi ülésén, Szekeres Imre lemondása, Kovács László vezetői ambíciójáról szóló nyilatkozata, illetve hogy az MSZP volt pénztárnoka találkozót szervezett a szocialisták parlamentből kizsorult politikusainak.

Szintén fontos Jobbikhoz kapcsolódó botránytéma volt továbbá a **Gaudi-Nagy Tamás által az Országgyűlés elé szervezett tüntetés**, melyen Morvai Krisztina is részt vett. A tüntetés alatt egy nő leköpte az épületből távozó Pásztor Tamást. Az ügy nagy sajtóérdeklődés közepette, **meghatározta a kampány utolsó három hetének napirendjét a híradókban** és összesen 51 megjelenést generált. Szintén a kampányidőszak botránytémájához tartozott Sneider Tamás és Molnár Zsolt feltételezett skinhead múltja. A két politikussal kapcsolatos megjelenések közös témát alkottak, hiszen a két politikusról szóló információk közel egy időben láttak napvilágot, így a híradók rendszerint közös tudósításokban számoltak be róluk. **A téma összesen 37 tudósítást generált.**

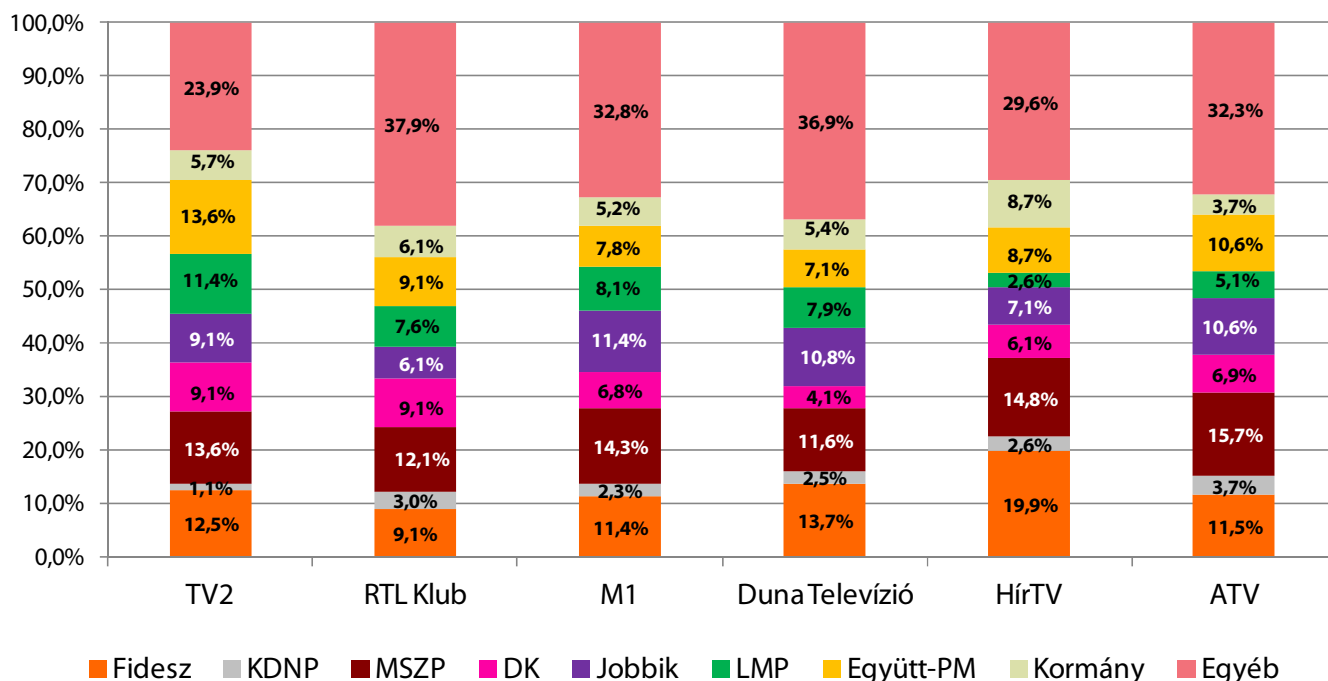
A 10 vezető téma között szerepelt a német megszállási emlékmű ügye, a devizahitelek megsegítésével kapcsolatos megjelenések és az új kormány összetételével foglalkozó tudósítások is. A vezető témák közé tartozott a parlamenti struktúra kialakításával foglalkozó hírek csoportja, mely a frakció és bizottságalapításokkal összefüggő híreket tartalmazta.

Szereplők

Elemzésünkben külön összesítettük az EP-választással kapcsolatos magyar vonatkozású politikai hírekben megjelent szereplőket. Az EP-választással kapcsolatos hírekben összesen **1116 szereplő álláspontja** jelent meg. A pártok közül összesítve **az MSZP szerepelt a legtöbbször a választási hírekben**, a párt mutatója 13,9 százalék volt. A legalacsonyabb értéket a Duna Televízió érte el a szocialista párt 11,6 százalékkal, míg a **legmagasabbat az ATV híradójában, ahol 15,7 százalék volt a mutató.** A Fidesz a legkevesebbet e téma kapcsán az RTL Klubon szerepelt, itt a választással és a kampánnyal kapcsolatos hírekben megjelenő szereplők csupán 9,1 százalékát adta a nagyobbik kormánypárt. **Összesítve a Fidesz a szereplők 13,4 százalékát tette ki. A Jobbik a megjelent szereplők 9,9 százalékát adta**, a legrosszabb, 6,1 százalékos aránnyal az RTL Klubon szerepelt. Az **Együtt-PM** szövetséghez a választási hírek szereplőinek **8,9 százaléka** tartozott, míg az **LMP-hez 6,7 százalékuk**, a **Demokratikus Koalícióhoz a 6,5 százalékuk.** Az Együtt-PM arányszámai a 7,1 százalék és 13,6 százalék közötti, míg a Demokratikus Koalíció a 4,1 és 9,1 százalék közötti tartományban mozogtak.

Az összesített adatok szerint **a kormány és kormánypártok a megjelent szereplők 21,6 százalékát, az ellenzék pedig 45,9 százalékát** tette ki. Vagyis az EP-választással foglalkozó tudósításokban az ellenzéki szereplők minden vizsgált csatornán számos megjelenési lehetőséget kaptak.

4. ábra: Az EP-választással foglalkozó hírekben megjelenő szereplők megoszlása csatornánként
 Forrás: Nézőpont Intézet

Módszertan

Az EP-kampányidőszak híradóelemzése során hat csatorna esti, fő híradóinak kvantitatív elemzését végeztük el a 2014. április 7. és május 25. közötti időszakra. A vizsgált híradók: TV2 Tények – 18.00, RTL Klub: Híradó – 18.00, M1: Híradó este – 19.30, Duna Televízió: Híradó – 18.00, HírTV: Híradó 21 – 21.00, ATV: Híradó – 18.45.

- A vizsgálat során csak a híradók törzstartalmát vizsgáltuk, az ahhoz kapcsolódó, kiegészítő részeket (például: időjárás-jelentés, sporthírek, közlekedési hírek) nem. Ezek a kapcsolt részek nem képezik részét az időtartamra vonatkozó vizsgálatainknak sem.

- A vizsgálat során a hírműsorokban közölt bejátszásokat témáik szerint kategorizáltuk. A besorolás a tudósítás megjelenített tartalma alapján történt. Magyar vonatkozású politikai hírek kategóriába azok a tudósítások tartoznak, amelyek mindenki számára egyértelműen beazonosítható politikai tartalommal bírnak, olyan tartalommal, amely a magyar politikai térhez szorosan köthető, vagy a magyar politikai teret közvetlen érintő külpolitikai esemény, vagy olyan esemény, amelyen a magyar politikai élet jelentős szereplői megjelennek, megszólalnak. Ezt a kategóriát további elemzésnek vetettük alá.
- Kiemelendő kategória az EP-választással kapcsolatos hírek csoportja, mely az egyes pártok kampánytevékenységéről és a választásokkal kapcsolatos tudnivalókról, eseményekről beszámoló tudósításokat tartalmazza (ilyen események voltak például a pártok hivatalos kampányairól, sajtótájékoztatóiról, illetve a jelöltállításukról és a választások lebonyolításáról szóló tudósítások).
- Az EP-választással kapcsolatos hírekben megjelent álláspontokat is összesítettük. Álláspontnak tekintettük az adott szereplőhöz kapcsolódó minden releváns megjelenést, legyen az önállóan képviselt, vagy beolvasott. Mindig az adott szereplő megjelenésének témáját vettük figyelembe a kategorizálás során (például: ha képviselő és polgármester is a szereplő, akkor az adott megjelenés határozza meg, mely kategóriába került, illetve ha egy egyértelmű pártkapcsolattal rendelkező önkormányzati politikus országos témában szólalt meg, akkor a párthoz kapcsolódik).
- Az elemzésben szereplő adatok kerekített adatok.

# #